15/08/2023

Ο Αρχιεπίσκοπος Καττάρων και ο Μητροπολίτης Καλαβρύτων στην Ιερά Μονή Μεγάλου Σπηλαίου

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Καλαβρύτων και Αιγιαλείας

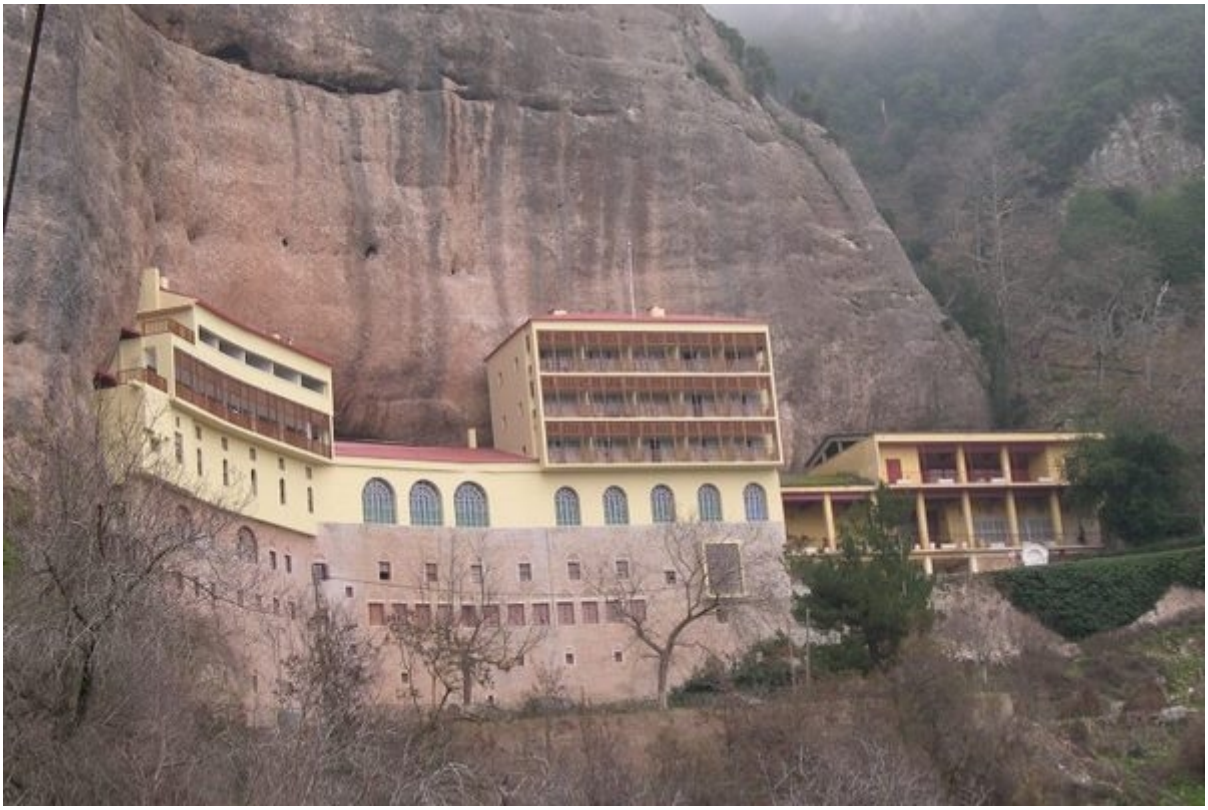

Με μεγαλοπρέπεια εορτάστηκε στην Ιερά Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας το «Πάσχα του καλοκαιριού», η κορυφαία Θεομητορική εορτή τού εκκλησιαστικού έτους, η εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου και της μεταστάσεώς Της εις τους Ουρανούς.

Χιλιάδες πιστοί προσήλθαν ευλαβικά χθες και σήμερα στους πανηγυρίζοντες Ιερούς Μητροπολιτικούς Ναούς Αιγίου και Καλαβρύτων, αλλά και στις Ιερές Μονές Μεγάλου Σπηλαίου, Αγίας Λαύρας και Μακελλαριάς, προκειμένου να τιμήσουν το πρόσωπο της Μητέρας του Ιησού Χριστού.

Επίκεντρο των σημερινών θρησκευτικών εκδηλώσεων ήταν η Ιερά Μονή Μεγάλου Σπηλαίου, η οποία «πλημμύρισε» από ευσεβείς χριστιανούς όλων των ηλικιών, που με υπομονή περίμεναν καρτερικά να ασπασθούν την Ιερά Εικόνα της Παναγίας, υποκλινόμενοι με ευλάβεια και σεβασμό στην Χάρη Της και εκζητώντας την

ευλογία και την μεσιτεία Της.

Στη σημερινή Θεία Λειτουργία χοροστάτησε ο Αρχιεπίσκοπος Καττάρων κ. Μακάριος και ο **Μητροπολίτης Καλαβρύτων** και Αιγιαλείας κ. Ιερώνυμος, παρόντος του Μητροπολίτη πρώην Καλαβρύτων και Αιγιαλείας κ. Αμβρόσιος, συμπροσευχομένων του καθηγουμένου της Ιεράς Μονής πανοσιολογιότατου Αρχιμανδρίτη Καλλινίκου και του Διακόνου Αλέξανδρου.

Ο Σεβασμιώτατος κ. Ιερώνυμος στο κήρυγμά του μίλησε καταλλήλως για την Μητέρα όλων μας και το καταφύγιό μας στο πανσεβάσμιο ιερό πρόσωπο της Υπερμάχου Στρατηγού, η οποία αποτελεί την «Σκέπη του κόσμου» που προσφέρει τη χαρά, την ανακούφιση και την ελπίδα. Ομιλία εκφώνησε και ο Αρχιεπίσκοπος Καττάρων κ. Μακάριος, ο οποίος μετέφερε στο χριστεπώνυμο πλήρωμα πνευματικές εικόνες από τον Ιερό τόπο του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων όπου διακονεί, αλλά και την ιδιαίτερη συγκίνησή του για την επίσκεψη στον τόπο, ευχαριστώντας τον Μητροπολίτη Καλαβρυτων για την πρόσκληση.

Στην Αρχιερατική Θεία Λειτουργία παραβρέθηκε ο τέως Υφυπουργός Εξωτερικών και νυν Βουλευτής Αχαΐας κ. **Ανδρέας Κατσανιώτης**, ο Δήμαρχος Καλαβρύτων κ. Θανάσης Παπαδόπουλος, εκπρόσωποι σωμάτων ασφαλείας, φορέων και συλλόγων.

Στο προφίλ του στο facebook, ο κ. Κατσανιώτης έγραψε: “Χρόνια πολλά σε όλες και όλους. Η Παναγία να μας δίνει δύναμη και υγεία”.

Ιερά Μονή Μεγάλου Σπηλαίου

Το καταπληκτικότερο ιερό προσκύνημα της Ορθοδοξίας στην Πελοπόννησο είναι η Ιερά Μονή του Μ. Σπηλαίου, η οποία προκαλεί δέος, καθώς βρίσκεται στη σκιά απόκρημνου βράχου σε υψόμετρο 940 μ. Πήρε το όνομά της από το κάθετο βραχώδες συγκρότημα του Χελμού, επάνω στο οποίο είναι κτισμένη η Μονή. Σήμερα οκταώροφη, υψώνεται “κολλημένη” στο βράχο καθηλώνοντας και τον πιο αδιάφορο επισκέπτη.

Το καθολικό της Μονής σκαμμένο στο βράχο, είναι ναός σταυροειδής, εγγεγραμμένος με δύο νάρθηκες. Ο κύριος ναός έχει τοιχογραφίες του 1653, αξιόλογα μαρμαροθετήματα στο δάπεδο, ξυλόγλυπτο τέμπλο κ.λ.π.

Στη Μονή του Μ. Σπηλαίου η ψυχή του πιστού αισθάνεται τη μηδαμινότητά της, καθώς εισέρχεται στην κατανυκτική ατμόσφαιρα του ναού μέσα στο κοίλωμα του σπηλαίου.

- Ιστορία Μονής

Κατά το Κτιτορικό της Μονής, η ιστορία και η ζωή της Μονής του Μ. Σπηλαίου

αρχίζει με το θαυμαστό τρόπο της ανεύρεσης της Ιεράς Εικόνος. Δύο αδελφοί από την Θεσσαλονίκη, Συμεών και Θεόδωρος, διακρινόμενοι για την μόρφωση και την ευσέβειά τους, αφού ασκήθηκαν στα όρη Όλυμπος, Όσσα και Πήλιο, ήλθαν στο Άγιο Όρος για να γνωρίσουν φωτισμένους ησυχαστές και άνδρες της ερήμου. Από εκεί πήγαν στους Αγίους Τόπους για να προσκυνήσουν όλα τα μέρη που περιπάτησαν οι Θεανδρικοί πόδες του Σωτήρος Χριστού. Στα Ιεροσόλυμα έγιναν ιερείς από τον σπουδαίο επίσκοπο της Αγίας Πόλης Μάξιμον. Εκεί ο καθένας ξεχωριστά είδε την ίδια οπτασία και έλαβαν την εντολή να μεταβούν στην Αχαΐα, να εύρουν την ιστορηθείσα από τον Θεηγόρο Ευαγγελιστή Λουκά ανάγλυφη εικόνα της Παναγίας. Ύστερα από πολλές περιπλανήσεις και αποκαλυπτικά όνειρα, συνάντησαν, στην περιοχή της Ζαχλωρούς, τη βοσκοπούλα Ευφροσύνη το 362 μ.Χ. Όταν την πλησίασαν, η Ευφροσύνη τους προσκύνησε με σεβασμό και ανέφερε τα ονόματά τους. Στη συνέχεια τους οδήγησε στο σπήλαιο, που βρισκόταν η αναζητούμενη Ιερά Εικόνα, τήν οποία είχε ανακαλύψει -προ ολίγου χρόνου – η ίδια – θεία Βουλή-, με την οδηγία ενός τράγου, που πήγαινε στο σπήλαιο για νερό και εξήρχετο με βρεγμένο το γένειό του. Με πολλή χαρά, ευγνωμοσύνη και ευλάβεια, οι μοναχοί Συμεών και Θεόδωρος πήραν την εικόνα έξω από το Σπήλαιο και το εκαθάρισαν από την πυκνή βλάστηση.

Όταν έκαυσαν τα κλαδιά, από την θερμότητα εκτινάχθηκε βίαια ένας δράκοντας προς την έξοδο του Σπηλαίου, ο οποίος δια κεραυνού φονεύθηκε.

Σε ανάμνηση αυτού του θαύματος σώζονταν, μέχρι τελευταία, τα οστά του δράκοντα. Μέσα στο σπήλαιο κατασκεύασαν μικρό Ναό και μερικά μικρά κελιά με την συνδρομή του πλήθους των πιστών, που συνέρρεαν δια να προσκυνήσουν την θαυματουργή εικόνα της Θεοτόκου και να ακούσουν τον Θείο Λόγο από τους Θεοκήρυκες Πατέρες Συμεών και Θεόδωρο. Πολλοί από τους ακροατές παρέμεναν για άσκηση. Έτσι, σιγά-σιγά, η Μονή έγινε μία από τις πλέον πολυμονάχους και γνώρισε ακμή και αίγλη. Υπήρξε διά μέσου των αιώνων φάρος της Ορθοδοξίας, έπαλξη του Ελληνισμού, εστία αντίστασης κατά των Τούρκων κατακτητών και άπαρτο φρούριο. Τέσσερις φορές καταστράφηκε από πυρκαγιές, το 840, το 1400, το 1640 και το 1934, πάντοτε, όμως, διεσώζετο η Αγία Εικόνα με τρόπο θαυμαστό.

Κατά τους χρόνους της Τουρκοκρατίας, επειδή ήταν κέντρο αντίστασης κατά των κατακτητών, δέχτηκε πολλές επιθέσεις, αλλά ποτέ δεν κατακτήθηκε. Είναι γνωστή η υπερήφανη, ηρωική απάντηση του ηγούμενου Δαμασκηνού τον Ιούνιο του 1827 στον Ιμπραήμ. “… δια να προσκυνήσωμεν είναι αδύνατον … αν έλθης εδώ να μας πολεμήσης και μας νικήσης , δεν είναι μεγάλο κακόν, διότι θα νικήσης παπάδες, αν όμως νικηθής … θα είναι εντροπή σου …” και πραγματικά νικήθηκε μετά από επικό αγώνα και την βοήθεια της Παναγίας. Μόνο κατά την κατοχή (Δεκέμβριος 1943) η

Μονή λεηλατήθηκε, οι μοναχοί πλήρωσαν τη θηριωδία των Ναζί, ριφθέντες σε απόκρημνο βράχο, όπου και φονεύθηκαν. Τα εναπομείναντα κελιά από την πυρκαγιά του 1934, πυρπολήθηκαν.

Παρ’ όλες αυτές τις δοκιμασίες, η Μονή του Μ. Σπηλαίου, -όπως το έθνος μας- μετά από κάθε καταστροφή ή πυρκαγιά ανεγειρόταν καλύτερη. Το 1979 ανέλαβε την Ηγουμενία της Μονής ο μακαριστός Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης Νικηφόρος Θεοδωρόπουλος (+ 24.11.2012). Τότε η Μονή από “ιδιόρρυθμος” έγινε “Κοινόβιος”, ώστε απερίσπαστοι οι μοναχοί να υπηρετούν την Παναγία, στην υπηρεσία της οποίας έταξαν τους εαυτούς τους.

- Η Ιερά Μονή σήμερα

Το Μέγα Σπήλαιο αποτελεί όαση πνευματική για τους πολυάριθμους προσκυνητές.

Με την βοήθεια της Παναγίας της Μεγαλοσπηλαιώτισσας, την μέριμνα του μακαριστού Αρχιεπισκόπου Αθηνών & πάσης Ελλάδος κυρού Χριστοδούλου να ενταχθεί σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα ανακαίνισης και τις επίπονες ενέργειες του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη πρ. Καλαβρύτων & Αιγιαλείας κ. Αμβροσίου ετέθη στο πρόγραμμα της Ε.Ε. και από το έτος 2003 άρχισαν οι εργασίες ανακαίνισης της Ιεράς Μονής.

Το έργο ολοκληρώθηκε επιτυχώς το 2013, τα δε εγκαίνια τελέσθηκαν στις 15 Αυγούστου 2013 από τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών & πάσης Ελλάδος κ. κ. Ιερώνυμο.

Πνευματικοί Θησαυροί Μονής

Η εικόνα της Παναγίας Μεγαλοσπηλαιωτίσσης: Είναι έργο του Αποστόλου Λουκά. Πιστεύεται ότι μαζί με το Ευαγγέλιο και τις Πράξεις των Αποστόλων την χάρισε ο Απ. Λουκάς στο πνευματικό του τέκνο, τον ηγεμόνα της Αχαΐας Θεόφιλο. Εκείνος δε την κληροδότησε στους απογόνους του. Κατά την εποχή των διωγμών, αυτοί την έκρυψαν στο Σπήλαιο. Όταν αυτοί πέθαναν ή φονεύθηκαν διά τον Χριστόν, παρέμεινε στο Σπήλαιο μέχρι που ανακαλύφθηκε κατά θαυμαστό τρόπο από την Αγία Ευφροσύνη. Είναι ανάγλυφη, πάχους τριών πόντων και πλασμένη από κερί, μαστίχα και άλλες ύλες. Φέρει εσθήτα χρωματισμένη και χρυσά διαγράμματα. Από τις πολλές πυρκαγιές έχει αμαυρωθεί. Το σώμα της είναι εστραμμένο δεξιά, με κεκλιμένη την κεφαλή προς τον Υιόν της, κρατώντας τον στο δεξί χέρι (Δεξιοκρατούσα), ο οποίος με το αριστερό του χέρι κρατεί ελαφρά την αριστερή παλάμη της Μητρός Του, ενώ με το δεξιό κρατεί το Ευαγγέλιο.

Δεξιά και αριστερά της κηρόπλαστης εικόνας παρίστανται, μετά φόβου άγγελοι.

Στις τέσσερις γωνίες της εικόνας βρίσκονται δεξιά εξαπτέρυγα Σεραφείμ και αριστερά πολυόμματα Χερουβείμ.

Κειμηλιαρχείο της Ιεράς Μονής: Στο Κειμηλιαρχείο της Μονής υπάρχουν πολλά ιερά κειμήλια: σιγγίλια, χειρόγραφα με εξαίρετες μικρογραφίες, διάφοροι σταυροί ευλογίας, χαλκογραφίες, προσωπογραφίες κ.α. Ανακαινίσθηκε εκ βάθρων από τους αδελφούς Αδραβιδιώτη.

Ιερό Παρεκκλήσιο Αγίων Συμεών, Θεοδώρου και Ευφροσύνης, Κτιτόρων: Στο παρεκκλήσιο των Κτιτόρων Συμεών Θεοδώρου και Ευφροσύνης, υπάρχουν πολλές λειψανοθήκες με Ιερά Λείψανα πολλών Αγίων, οι τίμιες Κάρες των ιδρυτών της Μονής καθώς και τμήμα του ιερού Λειψάνου του Αγ. Χαραλάμπους (άφθαρτο αριστερό χέρι σε στάση ευλογίας.

Πηγή και κάποιες φωτογραφίες από: kalavrytanews.com, και Ιερά Μητρόπολη Καλαβρύτων